

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

CIPOSDRU

UNIVERSITATEA DE VEST
DIN TIMIȘOARA

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară nr.2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

Domeniul major de intervenție 2.1. ”Tranziția de la școală la viață activă”

Titlul proiectului: „Consilierea carierei și servicii de practică profesională în psihologie”

Cod contract: POSDRU/161/2.1/G/136958

Beneficiar: Universitatea de Vest din Timișoara

GHID DE ORIENTARE ÎN DOMENIUL PSIHOLOGIEI PENTRU ELEVI

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

OIPOSDRU

UNIVERSITATEA DE VEST
DIN TIMIȘOARA

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară nr.2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

Domeniul major de intervenție 2.1. ”Tranziția de la școală la viață activă”

Titlul proiectului: „Consilierea carierei și servicii de practică profesională în psihologie”

Cod contract: POSDRU/161/2.1/G/136958

Beneficiar: Universitatea de Vest din Timișoara

Autori: Ildikó Erdei, Silvia Măgurean, Daliana Istrat, Roxana Sârbu, Florin A. Sava

Tehnoredactor: Sándor Orosz

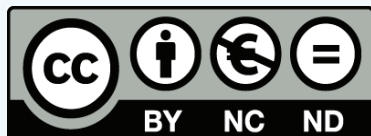
Anul apariției: 2015

Pentru o citare corectă a acestui ghid, folosiți: Ildikó Erdei, Silvia Măgurean, Daliana Istrat, Roxana Sârbu, Florin A. Sava - Ghid de orientare în domeniul psihologiei pentru elevi.

Disponibil online la <http://www.carierapsiho.psihologietm.ro>

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Licență CC Atribuire–Necomercial–Fără Modificări 3.0 România

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVII

Introducere

Psihologia este una dintre cele mai populare specializări universitare, însă destul de mulți oameni au o imagine distorsionată despre ce înseamnă să studiezi și apoi să lucrezi ca absolvent de psihologie. De aceea, acest ghid vine în sprijinul tău pentru a-ți oferi mai multe informații despre ce înseamnă psihologia, ce specializări există în interiorul psihologiei și ce locuri de muncă sunt disponibile pentru absolvenții de psihologie.

În timp ce vei răsfoi și citi informațiile din ghid, îți propunem să și evaluezi informațiile prezentate, folosind următoarele semne:

- ✓ informația confirmă ceea ce știai deja;
- informația contrazice sau este diferită de ceea ce știai;
- + informația citită este nouă pentru tine;
- ? informația este neclară sau insuficientă, ai dori clarificări / informații suplimentare.

1. Ce este psihologia?

Psihologia este știința care studiază mintea, trăirile și comportamentul uman. Principalele direcții de lucru ale unui psiholog practicant sunt evaluarea psihologică (a pătrunde și înțelege mintea, emoțiile și comportamentul uman) și intervenția psihologică (a ameliora suferința psihică sau a optimiza performanța într-o activitate).

Psihologia nu este doar "bunul simț", nu este suficient doar să știi să vorbești cu oamenii. Psihologii folosesc o mulțime de tehnici specifice, bine documentate prin studii științifice, cunoscând în mod corect fenomenele psihice și comportamentul uman.

”

Psihologia este știința revendicată de mulți, indiferent de formație, neglijată de mulți ca fiind prea simplă, a cărei importanță este subliniată de mulți – în momente de bilanțuri – și stăpânită de prea puțini. (D. Ozunu)*

”

”

*Chestiunile psihologice, cele enigmatice, au asupra mea un fel de putere neliniștitoare, îmi stârnesc arzătoarea dorință de-a afla legăturile ascunse, iar oamenii ciudați pot, prin simpla lor prezență, să dezlănțuie în mine pasiunea voinței de a cunoaște. (S. Zweig**)*

”

* Ozunu, D. (1989). Tineretul: speranță și afirmare, Ed. Albatros, 181 pag.

** Zweig, S. (2011). Amoc. Obsedatul. Bucuresti: Editura RAO.

2. Ce pot face psihologii?

 <p>Dau suport persoanelor care se confruntă cu stres, fobii, depresie sau traume</p>	 <p>Ajută familia în cazul unui divorț</p>	 <p>Oferă suport în revenirea după un traumatism cerebral</p>	 <p>Contribuie la prevenirea violenței în școli</p>	 <p>Oferă consiliere pt. reducerea unor comportamente nocive pentru sănătate (fumat, alcool etc.)</p>
 <p>Sprijină sportivii de performanță</p>	 <p>Identifică probleme psihologice suferite în urma unui traumatism cranian</p>	 <p>Ajută copii cu tulburări de vorbire/scriere/înțelegere</p>	 <p>Intervin pentru îmbunătățirea performanței școlare</p>	 <p>Recrutează și selectează angajați</p>
 <p>Încurajează reabilitarea deținuților</p>	 <p>Examinează psihologic inculpații din procesele penale</p>	 <p>Testează persoanele în vederea obținerii permiselor de conducere, de port-armă</p>	 <p>Realizează cercetări și studii științifice</p>	 <p>Modifică / creează unele legi științifice ca urmare a descoperirilor din domeniu</p>
 <p>Selectează angajați noi pornind de la profilul psihologic al postului</p>	 <p>Contribuie la responsabilizarea față de mediul inconjurător</p>	 <p>Se implică în evaluarea și tratarea persoanelor cu tulburări mintale</p>	 <p>Oferă consultanță privind utilizarea eficientă a spațiilor în funcție de nevoile umane</p>	 <p>Dezvoltă strategii eficiente de marketing</p>
 <p>Realizează profilul psihologic al infractorilor</p>	 <p>Realizează activități de formare profesională (ex. training)</p>			

Chiar dacă majoritatea oamenilor cred că psihologul oferă suport persoanelor care trec printr-o perioadă mai dificilă a vieții lor, este important să știi că domeniul psihologiei este unul mult mai vast și nu se reduce doar la **domeniul psihologiei clinice și al psihoterapiei**. Dacă tot am menționat acest domeniu, pentru o exemplificare mai bună îți putem oferi următorul exemplu: o persoană care se confruntă cu o teamă exagerată de a vorbi în public și care din această cauză evită toate situațiile în care i se cere să facă acest lucru poate fi ajutată de un psiholog clinician. Domeniul psihologiei clinice, al consilierii psihologice și al psihoterapiei este unul din cele 4 mari domenii ale psihologiei. Astfel, un psiholog cu o asemenea specializare poate lucra în spitale și clinici medicale, într-un spital de psihiatrie sau în propriul cabinet individual de psihologie. Domeniul psihologiei clinice studiază, diagnostichează și tratează persoanele cu probleme mentale, emoționale și/sau comportamentale. Psihologia clinică nu se ocupă doar de aspectele care țin de boală, ci și de cele care țin de sănătate, adică de optimizarea/dezvoltarea personală, promovarea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor.

Dacă în timpul școlii ai fost la psiholog sau ai avut ocazia să interacționezi cu unul, probabil știi că acesta te poate consilia și cu privire la alegerea unui traseu educațional și a unei profesii de urmat, prin ajutorul oferit în identificarea stilului tău (personalității), a intereselor tale profesionale și a abilităților de care dispui. Acest lucru te ajută să ai o imagine de ansamblu asupra profesiunilor care ți se potrivesc, ajutându-te să iei o decizie informată cu privire la traseul tău educațional. Dacă până acum nu ai interacționat cu psihologul sau consilierul școlii, te sfătuim să te gândești puțin la viitorul tău profesional, la ceea ce îți place să faci, la ceea ce știi să faci și la facultatea pe care dorești să o urmezi. Dacă nu îți sunt clare aceste aspecte te sfătuim să te programezi la o ședință de consiliere în carieră pentru a-ți clarifica viitorul tău profesional. Acest domeniu despre care vorbim acum este cel al **psihologiei educaționale și al consilierii vocaționale**. Un psiholog specializat în acest domeniu lucrează fie în instituții publice (grădinițe, școli, universitate, centre de plasament), fie în cabinete individuale de psihologie.

* În ghid veți găsi o serie de mituri frecvent întâlnite. Mai multe despre acestea, dar și altele similare puteți citi în cartea "50 de mari mituri ale psihologiei populare" de Scott Lilienfeld (Editura Trei).

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

Un alt domeniu al psihologiei despre care s-a auzit mai puțin prin mass-media este domeniul **psihologiei muncii, transporturilor și serviciilor**. Un psiholog specializat în domeniul psihologiei muncii și organizațională realizează testări psihologice pentru riscul profesional pe care îl presupune meseria unei persoane (spre exemplu, el poate examina un agent de vânzări pentru a vedea dacă acesta este apt pentru a conduce mașina instituției), dar poate fi implicat și în alte activități specifice din cadrul departamentelor de resurse umane, cum este aceea de recrutare și selecție a noilor angajați. Un psiholog specializat în domeniul psihologiei transporturilor face evaluări psihologice pentru persoane care doresc să obțină permisul de conducere, dar și pentru șoferii profesioniști care transportă persoane sau mărfuri periculoase. Cel specializat în domeniul psihologiei serviciilor oferă firmelor servicii de consultanță organizațională. Spre exemplu, o firmă se confruntă cu pierderea angajaților (fluctuație de personal). Pentru a ști care sunt cauzele acestui fenomen, firma respectivă poate angaja un psiholog care să realizeze o diagnoză organizațională (adică să afle cauzele acestui fenomen și să propună soluții de menținere a angajaților). Psihologii specializați în acest domeniu pot lucra în instituții publice, în companii private, sau într-un cabinet individual de psihologie.

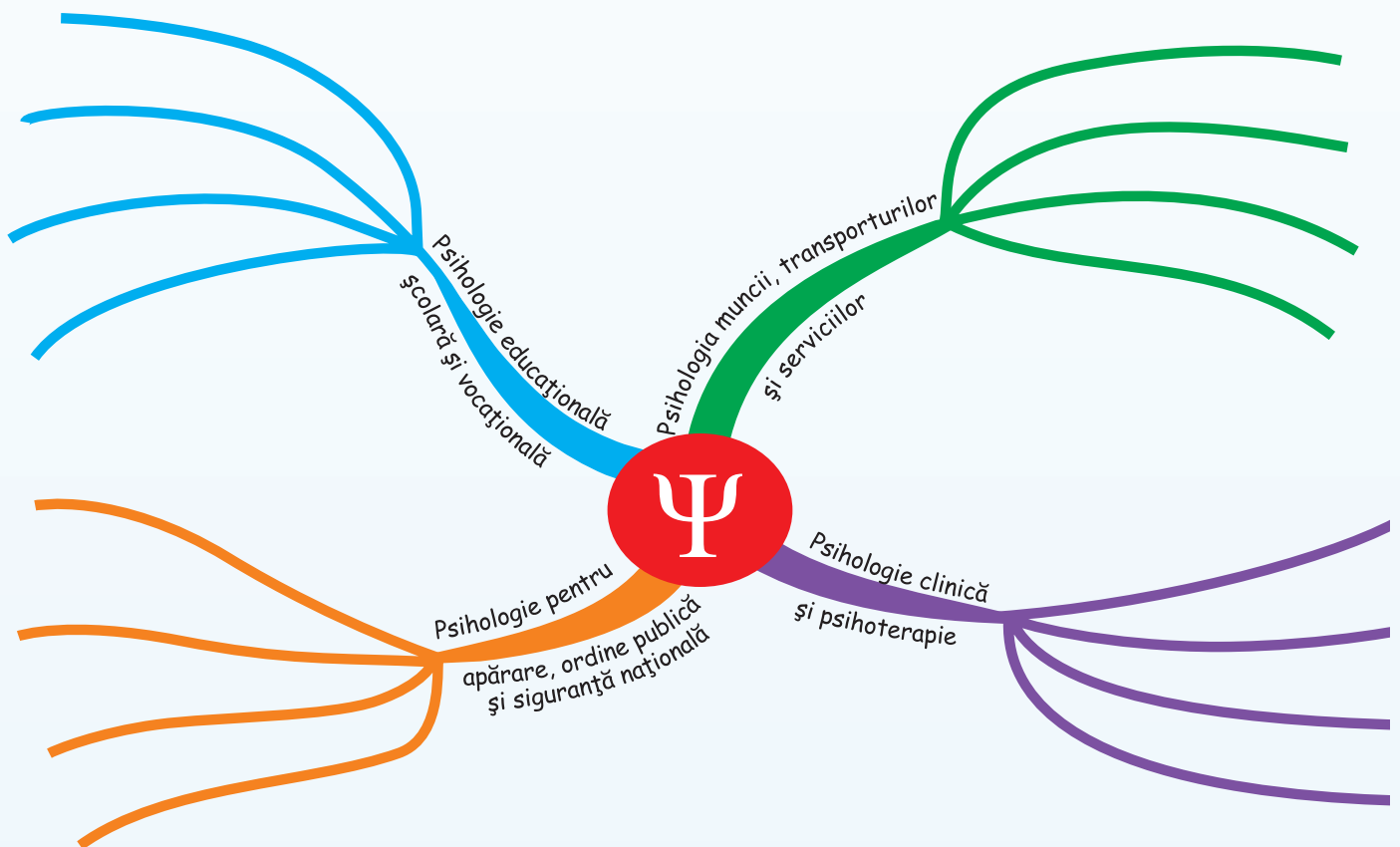
Cel de-al patrulea **domeniu al psihologiei este cel pentru apărare, ordine publică și siguranță națională**. Psihologii care sunt specializați în acest domeniu lucrează în instituții publice (penitenciar, armată, poliție) sau cabinete individuale de psihologie. Sunt acei psihologi care evaluează persoanele private de libertate și testează psihologic persoanele care doresc să obțină un aviz pentru port armă.

Acestea sunt cele patru mari domenii ale psihologiei. Dacă dorești să afli mai multe informații despre acestea te invităm să accesezi site-ul Colegiului Psihologilor din România (CPR) la adresa: www.copsi.ro.

EXERCIȚIU:

În imaginea de la pagina 3 găsești o serie de activități în care psihologii au un rol important. Te invităm să completezi această hartă cognitivă cu câteva din aceste roluri posibile adecvate domeniilor descrise deja. Pentru verificarea răspunsului corect, răsfoiește la pagina 30.

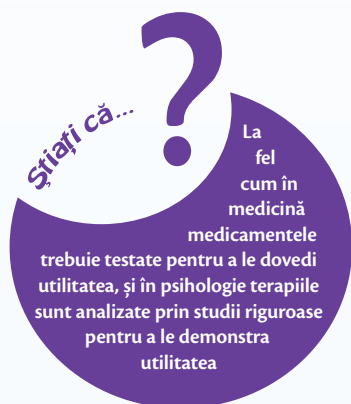
3. Ce trasee educaționale trebuie să parcurg pentru a ajunge psiholog?

Într-o primă fază, pentru a ajunge psiholog, este nevoie să urmezi **Facultatea de Psihologie**.

În prezent există peste 20 de universități de stat sau private în care se poate studia psihologia. O listă cu toate acestea este disponibilă la pag.53 din documentul de la adresa:

http://media.hotnews.ro/media_server1/document-2011-10-2-10299026-0-programe-studii.pdf

Pentru a-ți face o impresie despre ce anume vei studia acolo îți vom oferi o scurtă descriere a principalelor discipline cu care te vei "întâlni", cu precizarea că fiecare centru universitar are libertatea de a-și stabili un anumit procent de cursuri, astfel încât există doar o suprapunere parțială între ceea ce se învață la facultățile de psihologie din diferite centre universitare.

De exemplu, la Universitatea de Vest din Timișoara vei avea ocazia să studiezi atât aspecte fundamentale (preponderent în primul an de facultate), cât și conținuturi de specialitate (preponderent în anii II și III de facultate). Între *cunoștințele fundamentale* vei afla informații despre: (a) principalele procese și mecanisme psihice (percepție, memorie, limbaj, motivație, afectivitate) la disciplina **Fundamentele psihologiei**; (b) despre structura și funcționalitatea creierului la **Neuropsihologie**; (c) despre particularitățile psihologice ale diferitelor vârste – preșcolar, adolescent, vârsta a III-a etc. la **Psihologia vârstelor**; (d) despre marile descoperiri și abordări psihologice la **Istoria Psihologiei**; (e) despre cum anume se fac cercetările din psihologie la **Psihologie experimentală** etc.

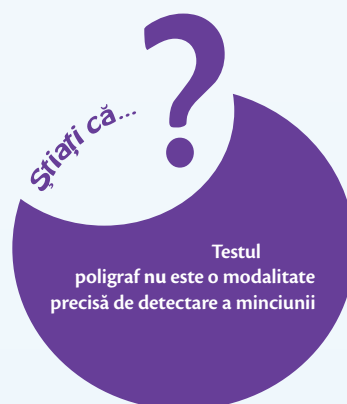
Apoi, vei învăța despre *diferite specialități* din cadrul psihologiei precum: (a) **Psihologia organizațională** (ce studiază aspectele psihologice legate de locul de muncă, relația dintre angajator și angajat, creșterea motivației angajaților etc.); (b) **Psihologia educațională** (ce studiază aspectele psihologice legate de învățare și de mediul școlar, cum este cazul teoriei inteligențelor multiple); (c) **Psihologie clinică** (ce studiază comportamentul anormal asociat diferitelor tulburări mintale / psihopatologice, precum depresia, anxietatea, schizofrenia etc.); (d) **Testarea psihologică** (unde vei afla cum se realizează o evaluare psihologică și care sunt principalele teste utilizate în practica psihologică) etc.

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

În sfârșit, vei putea alege între o serie de *discipline opționale* care să te ajute să-ți completezi pregătirea ta de psiholog. Despre Freud cu siguranța ai auzit. Despre realizările lui și nu numai vei afla la disciplina opțională **Psihanaliză**. Vei putea afla mai multe informații și despre una dintre cele mai în vogă forme de psihoterapie la disciplina opțională **Intervenții cognitiv-comportamentale** sau vei putea aprofunda cunoștințele din sfera psihologiei organizaționale cu cele mai noi teorii despre leadership și conducere, în cadrul disciplinei **Leadership și Management**. Acestea sunt doar o parte dintre disciplinele pe care le vei studia la Facultatea de Psihologie.

Dacă dorești să afli mai multe informații te invităm să accesezi site-ul facultății de psihologie pe care dorești să o urmezi (de exemplu, www.psihologietm.ro în cazul Universității de Vest din Timișoara).

EXERCIȚIU:

În cadrul disciplinelor studiate la facultate veți obține numeroase informații despre diverse procese psihice. Identificați disciplinele din partea dreaptă care vă vor ajuta să răspundeți la întrebările din partea stângă, trasând câte-o linie între perechile găsite. Puteți verifica răspunsul corect la pagina 32.

Ce trăsături psihologice îi fac pe unii oameni să răspundă calm și hotărât chiar și în situații dificile, în timp ce alții se pierd cu firea?

Ce abilități formează copiii la vârsta de 4-5 ani?

Ce parte a creierului nostru este responsabilă pentru emoțiile pe care le simțim?

Cum putem realiza o cercetare științifică pentru a afla răspunsul corect la întrebări despre fenomenele psihice?

Cum îi putem ajuta pe copii să aibă performanțe mai bune la școală?

Cum putem crește motivația angajaților dintr-o companie?

Ce teste psihologice se pot folosi pentru a cunoaște personalitatea și aptitudinile unei persoane?

De ce avem prejudecăți și stereotipuri despre ceilalți oameni?

Ce fel de studii ar putea să urmeze un elev, în funcție de abilitățile lui și lucrurile care îi place să le facă?

Ce este depresia și cum apare ea?

Care a fost contribuția lui Freud la dezvoltarea psihologiei?

Psihologie clinică

Psihologie experimentală

Psihanaliză

Testare psihologică

Psihologia personalității

Psihologie socială

Psihologia vârstelor

Psihologia educației

Neuropsihologie

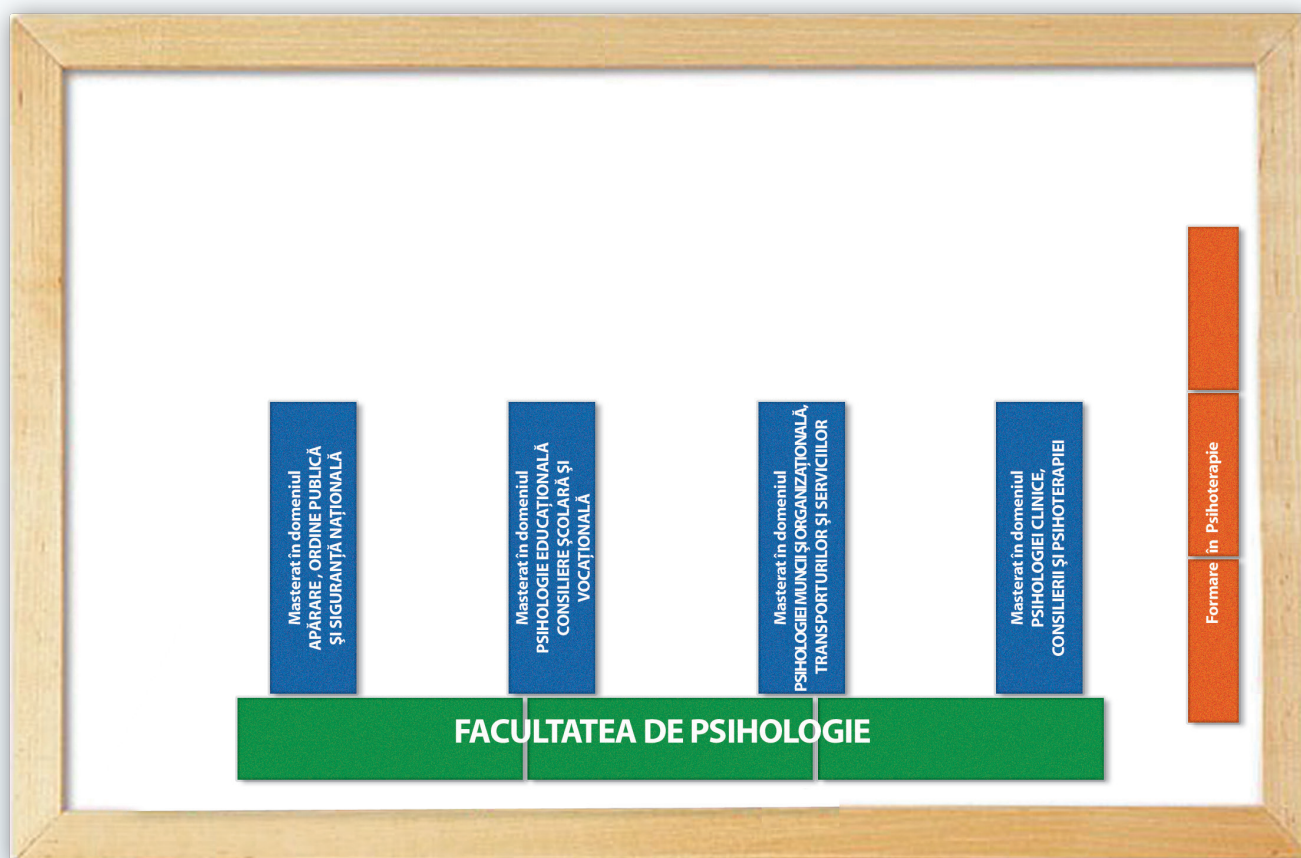
Psihologia muncii

Consilierea carierei

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

În speranța că ți-ai făcut deja o primă impresie despre ce anume vei studia la această facultate, continuăm cu prezentarea unor informații ce țin de continuarea traseului tău educațional în domeniul psihologiei. După cum ai bănuțit deja, în continuare urmează **programele masterale*** din domeniul psihologiei. Te întrebăm probabil dacă este necesar să urmezi și masterat în domeniu. Ți spunem că acest lucru depinde de intențiile și planurile tale de viitor. În cazul în care nu intenționezi să te angajezi în domeniul psihologiei, atunci masteratul este facultativ, fiind totuși recomandat pentru dezvoltarea ta personală și pentru dobândirea de cunoștințe și competențe suplimentare.

* Această împărțire ce include patru domenii majore și zece specialități ține seama de reglementările legale actuale emise de către Colegiul Psihologilor din România.

4. În ce arie se specializează psihologii?

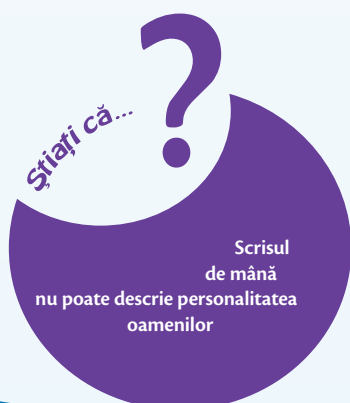
Dacă intenționezi să lucrezi ca și psiholog afiliat Colegiului Psihologilor din România pentru a avea parafa ta de psiholog, atunci este important să știi că există patru trepte de specializare:

1. psiholog practicant în supervizare (debutant)
2. psiholog practicant autonom
3. psiholog specialist autonom
4. psiholog principal autonom

Imediat după licență, vei putea lucra ca **psiholog practicant în supervizare** cu două condiții: să fii încadrat pe un post de psiholog (sau să-ți deschizi propriul cabinet) și să ai un supervisor care să te îndrume pe perioada stagiului de supervizare. Pentru a obține dreptul de liberă practică în regim de supervizare este suficientă diploma de licență.

Următoarea treaptă este **psiholog practicant autonom**. Ca să ajungi aici e nevoie: (a) să finalizezi un masterat sau o școală complementară de 2 ani de zile, printr-o asociație, cu mențiunea ca acestea să fie avizate de către Colegiul Psihologilor din România în specialitatea respectivă; (b) să primești un raport favorabil din partea supervisorului tău; (c) și să treci cu succes un examen în fața unei comisii de specialitate din cadrul Colegiului Psihologilor.

Odată ce ai ajuns psiholog practicant autonom, pentru a trece la treapta următoare, de **psiholog specialist** și ulterior **psiholog principal**, pe lângă experiența profesională suplimentară și promovarea unui examen de trecere la o treaptă superioară, este **obligatorie** dovada absolvirii unui masterat în specialitate (de exemplu, pentru psihologii clinicieni, a unui master de psihologie clinică), avizat de Colegiul Psihologilor din România.

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

Așadar, din perspectiva traseului educațional, pentru a accede la aceste trepte superioare de specializare veți avea nevoie de o pregătire universitară de cinci ani de zile (trei ani – studiile de licență și doi ani – studii de master în specialitate), acesta fiind standardul adoptat în majoritatea țărilor din Uniunea Europeană pentru aproape toate specializările din interiorul psihologiei, cu excepția psihoterapiei.

Un lucru mai puțin cunoscut publicului larg este existența specializării în psihologie.

Așa cum nu se poate vorbi despre un medic care se pricepe la orice boală, existând diferite specialități în cadrul medicinei precum ORL, cardiologie, ortopedie, ginecologie, la fel nu se poate vorbi despre un psiholog generalist, existând diferite specialități pe care le poate aprofunda. Cel mai adesea diferențele dintre specialități au la baza populația țintă vizată:

- *elevii* (psihologia educațională),
- *angajații* (psihologia muncii și organizațională),
- *conducători auto* (psihologia transporturilor),
- *persoanele cu nevoi speciale* (psihopedagogia specială),
- *persoanele cu tulburări psihopatologice* (psihologia clinică) etc.

În România, în prezent, Colegiul Psihologilor din România reglementează zece asemenea specialități, distribuite în **patru domenii / direcții majore: clinic, educațional, organizațional**, respectiv **apărare**.

Domeniul clinic cuprinde activități precum: evaluarea tendințelor psihopatologice și a tulburărilor de personalitate; psihoterapie și consiliere psihologică în diverse arii precum dependența de droguri, dependența de alcool, tulburările de comportament alimentar (anorexia, bulimia) etc.

Exemplu: O teamă puternică de aglomerații o determină pe Anda să caute ajutorul unui specialist.

În cadrul domeniului clinic sunt incluse **trei specializări posibile:**

Psihologia

clinică este cea mai populară specialitate din psihologie. Aria centrală a psihologiei clinice vizează realizarea de evaluări psihologice ale persoanelor cu tulburări mentale și / sau cu probleme emoționale (traume) sau comportamentale (agresivitate, abuz de substanțe). Secundar, psihologul clinician oferă sprijin clientului, ajutându-l să facă față mai bine stresului și problemelor cu care se confruntă. Psihologia clinică nu se ocupă doar de aspectele care țin de boală, ci și de cele care țin de sănătate, adică de optimizarea/dezvoltarea personală, promovarea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor. De obicei psihologii clinicieni, lucrează în cabinete individuale, policlinici sau spitale, colaborând îndeosebi cu psihiatrul din zona medicală.

Psihologia
Clinică

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

Psihoterapia

Psihoterapia este o specialitate profesională înrudită cu cea de consiliere psihologică. Spre deosebire de consilierul psihologic, psihoterapeutul nu are niciun fel de competențe în evaluare psihologică. Consilierea psihologică vizează intervenții de scurtă durată pentru depășirea unor probleme ale clientului, în timp ce psihoterapia implică adesea un efort de lungă durată, fiind potrivită îndeosebi în asistența psihologică a persoanelor cu probleme psihopatologice serioase. De aceea, unui psihoterapeut i se pot adresa atât cazuri dificile (tulburări mentale), cât și probleme simple ce fac obiectul consilierii psihologice.

Consilierea psihologică

Consilierea psihologică este o specialitate înrudită cu psihologia clinică. Spre deosebire de zona de psihologie clinică, în care accentul este pus pe evaluarea / diagnosticul problemelor, în consiliere accentul este pus pe asistența psihologică oferită persoanelor care au nevoie de ajutor. De asemenea, în timp ce psihologia clinică se apropie mai mult de domeniu medical, având în vedere inclusiv tulburările mentale severe, consilierea psihologică are ca public țintă persoanele normale care au nevoie de sfaturi / consiliere, pentru a depăși momentele de viață dificile sau anumite probleme emoționale sau comportamentale cu care se confruntă.

Domeniul clinic

Domeniul psihologiei organizaționale

cuprinde activități precum: examinarea psihologică ca parte a procesului de medicina muncii, selecție și recrutare de personal, evaluarea performanțelor profesionale ale angajaților, training-uri, analiza accidentelor de muncă, examinări în vederea obținerii permisului de conducere și siguranța transporturilor.

Exemplu: Bianca, consultat organizațional, este solicitată pentru recrutarea și selectarea unui director de producție. Se gândește care sunt testele psihologice care o ajută să identifice profiul cerut.

Psihologia aplicată în transporturi

este o specialitate apropiată de psihologia muncii, fiind focalizată îndeosebi pe examinarea psihologică a diferitelor categorii de conducători auto (obținere permis; redobândire permis, conducători auto profesioniști etc.) pentru a determina dacă cei examinați psihologic sunt apti pentru a realiza activitatea respectivă.

Psihologia aplicată
în transporturi

Domeniul psihologiei
organizaționale

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

În cadrul domeniului psihologiei organizaționale sunt incluse **trei specializări posibile:**

Psihologia muncii și organizațională

Psihologia muncii și organizațională

urmărește creșterea productivității unei companii prin măsuri care contribuie la bunăstarea, siguranța, sănătatea și performanța angajaților la locul lor de muncă. Psihologii din această specialitate realizează studii printre angajați pentru a evalua problemele / nevoile acestora și sunt implicați în principalele procese din cadrul unui departament de resurse umane precum recrutarea și selecția angajaților, evaluarea performanțelor acestora, activitățile de training, motivarea non-financiară a angajaților. În România, o parte însemnată a acestor psihologi realizează examinări psihologice solicitate prin lege, cu rolul de a depista persoanele care nu mai pot face față cu succes solicitărilor de la locul de muncă (nu sunt apte).

Psihologia aplicată în servicii

Psihologia aplicată în servicii

reprezintă o categorie mixtă de specialiști, de la psihologii care fac consiliere pentru sportivii de performanță, la psihologii implicați în dezvoltarea unor strategii de marketing sau publicitate sau la cei implicați în campanii de schimbare a atitudinii oamenilor față de o serie de probleme sensibile (promovarea unui mediu înconjurător curat, descurajarea fumatului etc.). În fapt, sub această denumire sunt incluși specialiștii din aria psihologiei care își oferă expertiza în diferite domenii de nișă.

Domeniul educațional cuprinde activități precum: cercetare și învățământ, evaluarea psihologică a copiilor, dezvoltarea de programe individualizate cu scop de combatere a eșecului școlar sau a tulburărilor comportamentale; logopedie și alte activități specifice persoanelor cu nevoi speciale etc.

Exemplu: Profesorii băiețelului de 8 ani, Ionuț, sunt îngrijorați pentru că el a început recent să se retragă din punct de vedere social și să își piardă interesul pentru activitatea școlară.

Psihopedagogia specială se ocupă de evaluarea psihologică și consilierea persoanelor cu cerințe educative speciale, precum și de implementarea unor terapii specifice (cum este cazul logopediei pentru tulburările de limbaj, dar și a altor intervenții psihopedagogice specifice (pentru persoane cu deficiențe de auz, de vâz etc.).

Psihopedagogia specială

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVII

În cadrul domeniului educațional există **două specializări posibile**:

Domeniul educațional

Psihologia educațională, consilierea școlară și vocațională

Psihologia educațională, consilierea școlară și vocațională reprezintă o specialitate a psihologiei relativ înrudită cu cea de consiliere psihologică. Această specialitate are un grup țintă bine delimitat, reprezentat de populația școlară. Rolul psihologului educațional este unul multiplu, acela de a evalua psihologic și de a oferi asistență de specialitate copiilor sau profesorilor care au nevoie de îndrumare / consiliere, atât pe probleme ușoare de natură emoțională (cazurile severe fiind abordate de psihologul clinician, respectiv psihoterapeut), cât și pentru probleme legate de școală (dificultăți de învățare, cerințe educative speciale, orientarea școlară și profesională).

Domeniul militar și
al siguranței naționale

Domeniul militar și al siguranței naționale

cuprinde activități precum: examinări psihologice în armată, poliție sau penitenciar, utilizarea tehnicii poligraf, intervenții în situații de criză.

Exemplu: Clara, psiholog în penitenciar, este solicitată de către conducere pentru a realiza un program de reintegrare socială pentru persoanele private de libertate care și-au ispășit pedeapsa.

Psihologie aplicată în domeniul
securității naționale

Psihologie judiciară și tehnica poligrafului
de detectare a comportamentului simulat

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

Psihologie

aplicată în domeniul securității

naționale se ocupă îndeosebi de evaluarea psihologică a personalului din armată sau din alte structuri ale securității naționale (poliție, servicii de informații) și în asistența psihologică specifică (reducerea stresului în situații de luptă, implicarea în activități de negociere, reducere conflicte). De asemenea, în România, o parte însemnată dintre psihologii specializați în această ramură realizează examinarea psihologică în vederea deținerii permisului de armă pentru toate categoriile de populație (agenți de pază, vânători amatori etc.), prin cabinete individuale de psihologie.

În cadrul acestui domeniu există
două specializări posibile.

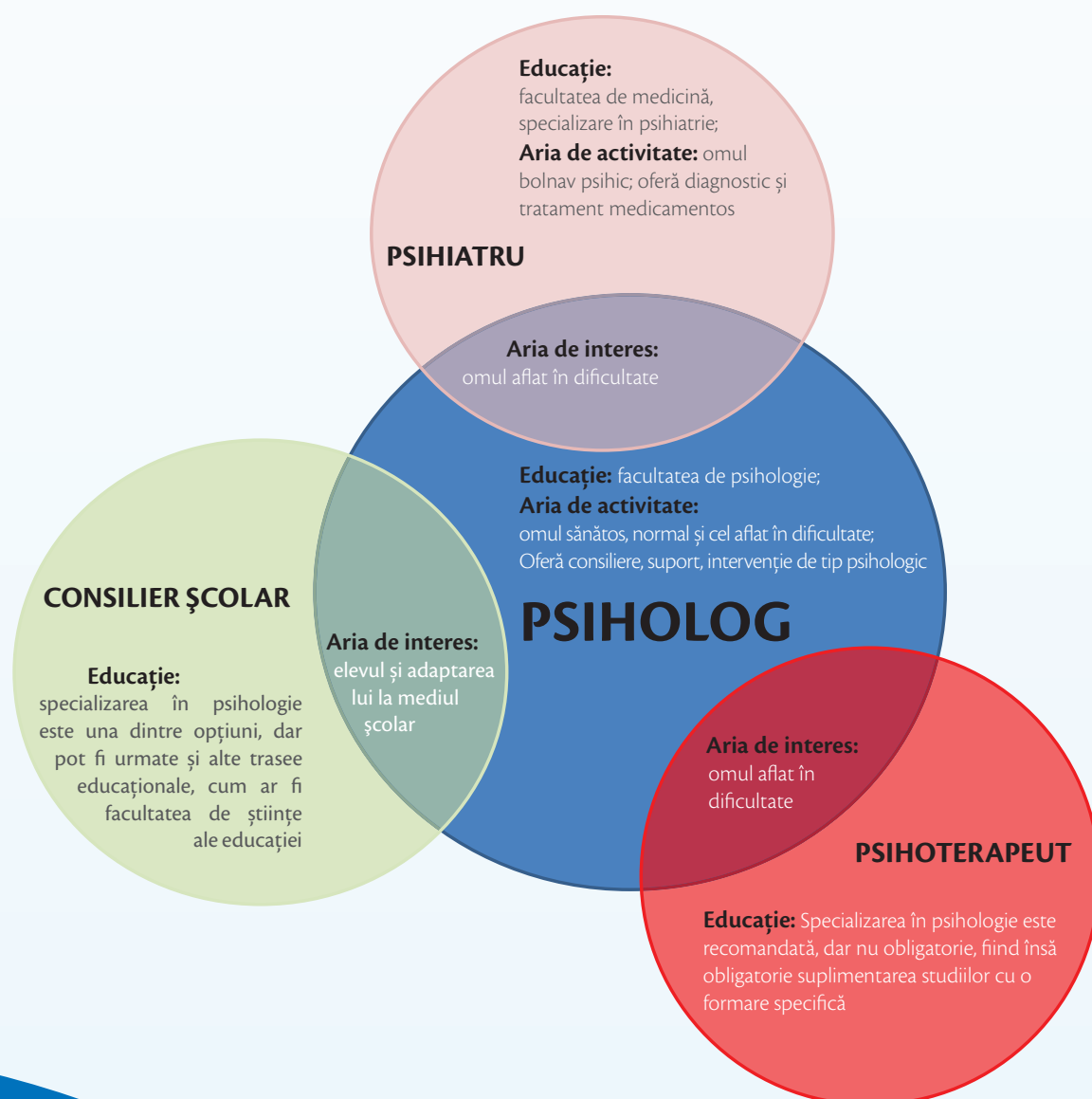
Psihologie

judiciară și tehnica poligrafului

de detectare a comportamentului simulat reprezintă o ramura aparte, ce presupune partea de expertiză psihologică în activitatea de cercetare infracțională (audierea martorilor și a victimelor; interogarea suspectilor, utilizarea poligrafului - un instrument cunoscut popular ca detectorul de minciuni etc.)

Profesii înrudite

De multe ori un psiholog este confundat cu un psihiatru. Oare consilierul școlar este psiholog școlar? Dacă cineva este licențiat în psihologie este și psihoterapeut? Sunt multe asemănări dar și deosebiri între acești specialiști. Sperăm că imaginea de mai jos vă va ajuta să-i diferențiați corect:

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

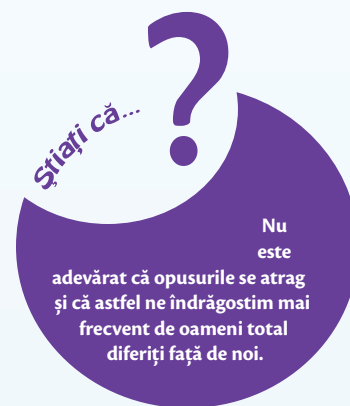
5. Unde se pot angaja psihologii după absolvire?

Psihologia face parte dintre specializările universitare în care doar un procent redus de absolvenți ajung să lucreze efectiv în domeniu, în cazul de față ca psihologi cu drept de liberă practică. Cu toate acestea, peste 90% dintre absolvenții de psihologie își găsesc destul de ușor un loc de muncă datorită competențelor profesionale dezvoltate care au o aplicabilitate într-o aria largă de profesii. Am putea spune că în toate contextele profesionale în care este important să cunoști oamenii și motivația comportamentului lor sau să comunici eficient cu aceștia, pentru a-i determina să adopte comportamentul dorit, este nevoie de expertiza acumulată de absolvenții de psihologie. Astfel de exemple sunt domeniul resurselor umane (îndeosebi în selectarea angajaților noi și în formarea, promovarea și motivarea resursei umane), în serviciile de informații secrete, în domeniul penitenciar (serviciul de probațiune), în aria comunicării și a relațiilor publice etc.

Sintetizând, ca absolvent de psihologie vei putea lucra în trei categorii mari de slujbe:

(a) în domeniu, prin faptul că cea mai însemnată parte din activitate va implica evaluare și / sau intervenție psihologică (dacă vei deveni un practician), respectiv predare și / sau cercetare în domeniu (dacă vei rămâne în zona teoretică), chiar dacă titulatura profesiei tale va fi sau nu aceea de psiholog (de exemplu consilier școlar, profesor psihopedagog etc.);

(b) într-un domeniu conex, ceea ce înseamnă că, deși nu vei face o muncă tipică de psiholog, cunoștințele tale despre comportamentul oamenilor și abilitățile de relaționare dobândite, te vor ajuta să fii performant în profesia respectivă, motiv pentru care absolvirea specializării de psihologie este văzută ca un avantaj de către angajatorii respectivi; domeniul profesional emblematic

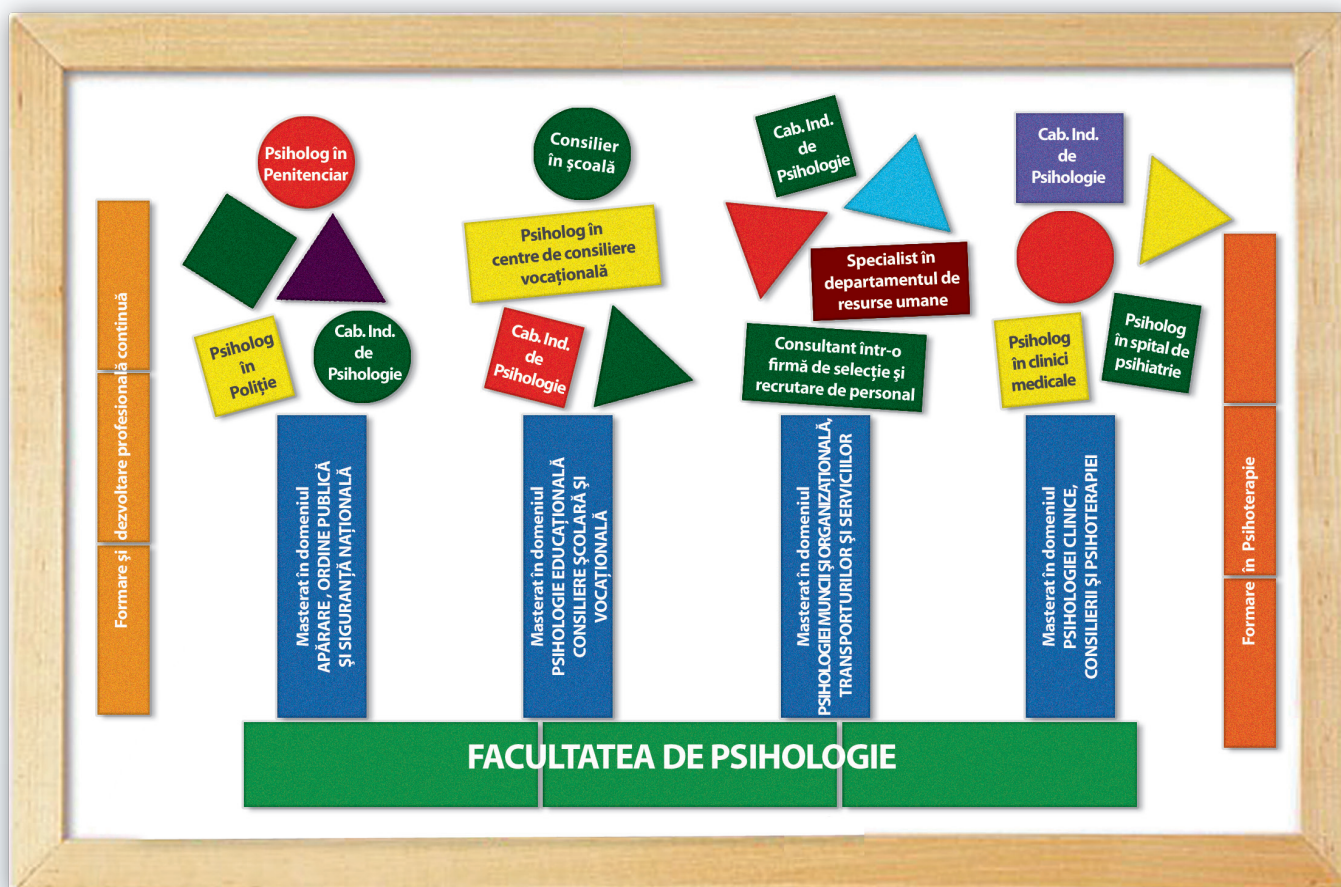
pentru această categorie este cel de a fi angajat în cadrul departamentelor de resurse umane, însă această categorie de profesii include numeroase alte oportunități profesionale precum cea de consilier de probațiune (sprijină reabilitarea infractorilor, prevenind recidiva), ofițer în servicii de informații etc.;

(c) în alt domeniu, situație care reunește acele categorii ocupaționale pentru care absolvirea unei facultăți de psihologie este irelevantă sau are o relevanță minimă cum ar fi pozițiile de vânzător(lucrător comercial), secretar (asistent manager), operator date etc.

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

Știați că...

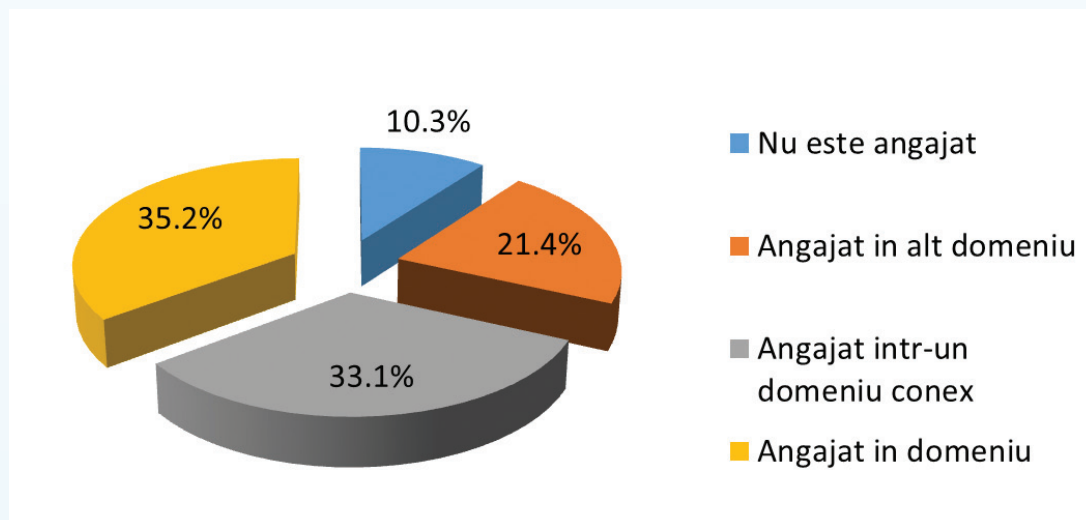

Fericirea este determinată în mare parte de atitudinea noastră față de ce se întâmplă, și nu de circumstanțele externe

6. Starea actuală privind locurile de muncă ale absolvenților de psihologie

Un studiu realizat pe un eșantion probabilistic și reprezentativ al absolvenților de psihologie de la Universitatea de Vest din Timișoara din generațiile 2005-2009 a oferit informații relevante privind inserția lor profesională (Sava și colaboratorii, 2011*).

Astfel, în privința domeniului specific în care sunt încadrați în muncă foștii absolvenți de psihologie, se distinge o distribuție aproape egală a opțiunilor între absolvenții angajați în domeniu (35.2%) și absolvenții angajați într-un domeniu conex (33.1%), îndeosebi în resurse umane (22,1% din totalul absolvenților), ceea ce înseamnă că aproximativ 7 din 10 absolvenți de psihologie ajung să-și valorifice cunoștințele și abilitățile dezvoltate prin studiile urmate. La aceștia se adaugă 21.4% dintre absolvenți care lucrează în alte domenii, respectiv 10.3% dintre absolvenți care nu aveau un loc de muncă la momentul efectuării studiului respectiv, în 2010.

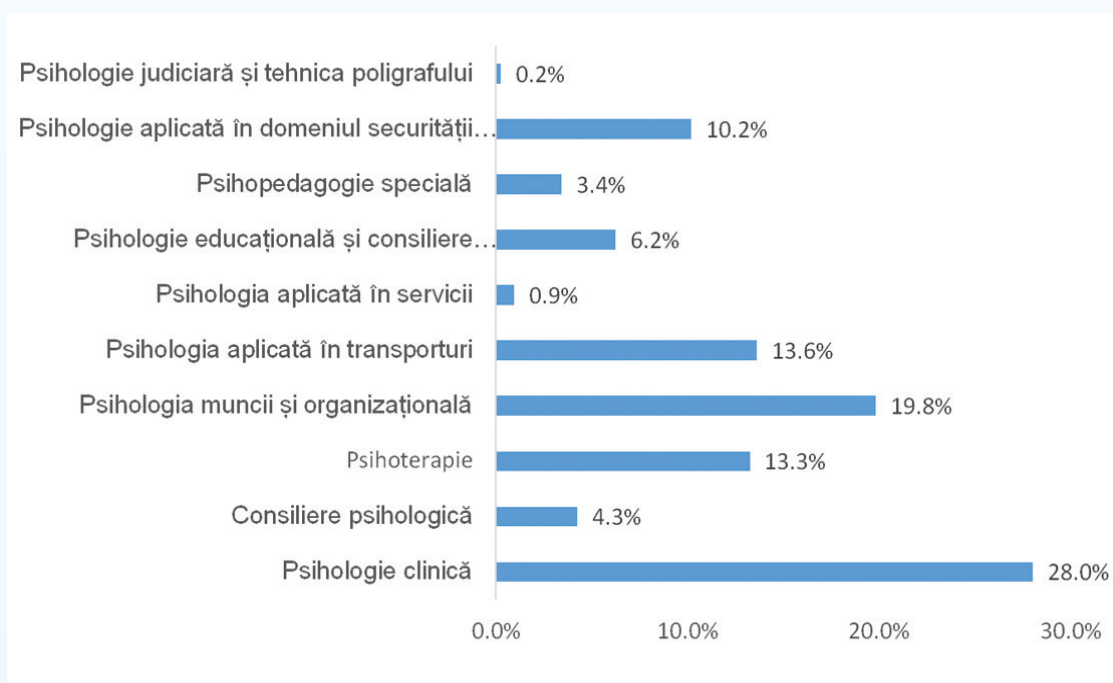
* Sava, F.A. (coord.). (2011). Raport final de cercetare. Diagnoza cantitativă a stării de fapt privind inserția profesională a absolvenților Facultății de Sociologie și Psihologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara. Timișoara.

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVII

În ce specializări lucrează psihologii atestați

Dacă dintre absolvenții angajați în domenii conexe cei mai mulți lucrează în departamente de resurse umane, în cazul absolvenților care lucrează în domeniu și au titlatura de psiholog cei mai mulți sunt psihologi clinicieni. Astfel, o analiză recentă a Registrului unic al psihologilor din România, cu privire la situația atestatelor de liberă practică obținute de către psihologi de la Colegiul Psihologilor din România, indică faptul că în domeniul clinic au fost eliberate 45.6% din totalul atestatelor (cele mai multe în specialitatea psihologie clinică), secondat de domeniul organizațional cu 34.3% din totalul atestatelor (cele mai multe în specialitatea psihologia muncii și organizațională) și la mare distanță de domeniile educațional (9.6% din totalul atestatelor), respectiv securitate națională (10.4% din totalul atestatelor).

Răspunsuri corecte

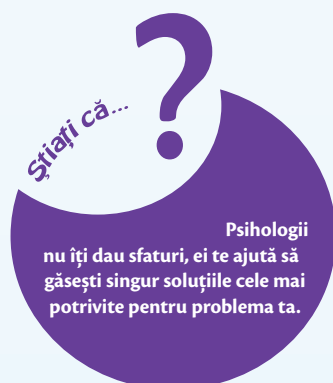
Ce pot face psihologii?

Ramura principală	Rol
Psihologie educațională, școlară și vocațională	Contribuie la prevenirea violenței în școli
	Intervin pentru îmbunătățirea performanței școlare
	Ajută copiii cu tulburări de vorbire/scriere/înțelegere
	Realizează cercetări și studii științifice
	Modifică / creează unele legi științifice ca urmare a descoperirilor din domeniu
Psihologia muncii, transporturilor și servicii	Sprijină sportivii de performanță
	Recrutează și selectează angajați
	Testează persoanele în vederea obținerii permiselor de conducere, port-armă
	Selectează angajați noi pornind de la profilul psihologic al postului
	Realizează cercetări și studii științifice
	Modifică / creează unele legi științifice ca urmare a descoperirilor din domeniu
	Oferă consultanță privind utilizarea eficientă a spațiilor în funcție de nevoile umane
	Dezvoltă strategii eficiente de marketing
	Realizează activități de formare profesională (ex. training)
	Contribuie la responsabilizarea față de mediul înconjurător

PSIHOLOGIEI

PENTRU ELEVI

Ramura principală	Rol
Psihologie pentru apărare, ordine publică și siguranță națională	Încurajează reabilitarea deținuților
	Examinează psihologic inculpații din procesele penale
	Realizează profilul psihologic al infractorilor
	Realizează cercetări și studii științifice
	Modifică / creează unele legi științifice ca urmare a descoperirilor din domeniu
Psihologie clinică și psihoterapie	Dau suport persoanelor care se confruntă cu stres, fobii, depresie sau traume
	Identifică probleme psihologice suferite în urma unui traumatism cranian
	Se implică în evaluarea și tratarea persoanelor cu tulburări mintale
	Oferă consiliere pentru reducerea unor comportamente nocive pt. sănătate (fumat, alcool etc.)
	Ajută familia în cazul unui divorț
	Oferă suport în revenirea după un traumatism cerebral
	Realizează cercetări și studii științifice
	Modifică / creează unele legi științifice ca urmare a descoperirilor din domeniu

Care sunt disciplinele care tratează aceste teme?

Întrebare	Disciplină
Ce trăsături psihologice îi fac pe unii oameni să răspundă calm și hotărât chiar și în situații dificile, în timp ce alții se pierd cu firea?	Psihologia personalității
Ce abilități formează copiii la vârsta de 4-5 ani?	Psihologia vârstelor
Ce parte a creierului nostru este responsabilă pentru emoțiile pe care le simțim?	Neuropsihologie
Cum putem realiza o cercetare științifică pentru a afla răspunsul corect la întrebări despre fenomenele psihice?	Psihologie experimentală
Cum îi putem ajuta pe copii să aibă performanțe mai bune la școală?	Psihologia educației
Cum putem crește motivația angajaților dintr-o companie?	Psihologia muncii
Ce teste psihologice se pot folosi pentru a cunoaște personalitatea și aptitudinile unei persoane?	Testare psihologică
De ce avem prejudecăți și stereotipuri despre ceilalți oameni?	Psihologie socială
Ce fel de studii ar putea să urmeze un elev, în funcție de abilitățile lui și lucrurile care îi place să le facă?	Consilierea carierei
Ce este depresia și cum apare ea?	Psihologie clinică
Care a fost contribuția lui Freud la dezvoltarea psihologiei?	Psihanaliză

Titlul programului:

**Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013
Axa prioritară nr.2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”
Domeniul major de intervenție 2.1. ”Tranziția de la școală la viață activă”**

Data publicării: 2015

Titlul proiectului: Consilierea carierei și servicii de practică profesională în psihologie

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a
Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Licență CC Atribuire–Necomercial–Fără Modificări 3.0 România

